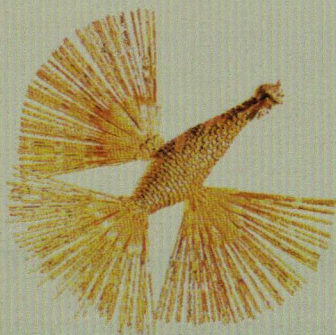

НАЦИОНАЛЬНАЯ АКАДЕМИЯ НАУК БЕЛАРУСИ
Институт искусствоведения, этнографии
и фольклора имени К. Крапивы
Российский этнографический музей (г. Санкт-Петербург)

Л 2015

1398

КУЛЬТУРА И БЫТ БЕЛОРУСОВ В ЭТНОГРАФИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЯХ И МУЗЕЙНЫХ КОЛЛЕКЦИЯХ

МАТЕРИАЛЫ
МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНОЙ
КОНФЕРЕНЦИИ

Минск, 7-8 июня 2012 г.

СОДЕРЖАНИЕ

ПЛЕНАРНОЕ ЗАСЕДАНИЕ ПРИВЕТСТВЕННЫЕ СЛОВА К УЧАСТНИКАМ КОНФЕРЕНЦИИ

<i>Гусаков В.Г.</i> – заместитель Председателя Президиума НАН Беларуси, академик	9
<i>Стружэцкі Т.І.</i> – намеснік Міністра культуры Рэспублікі Беларусь	10
<i>Каваленя А.А.</i> – акадэмік-сакратар Аддзялення гуманітарных навук і мастацтваў НАН Беларусі	11
<i>Локотко А.И.</i> – директор ГНУ «ИИЭФ им. К. Крапивы НАН Беларуси»	13
Приветствие от сотрудников Российского этнографического музея	14

ДОКЛАДЫ

<i>Локотко А.И.</i> Фундаментальные проблемы белорусской этнологии	15
<i>Гурко А.Вл.</i> Проблемы и перспективы развития современной белорусской этнологии	18
<i>Синицина Л.В.</i> Женская поясная одежда Смоленской губернии	24
<i>Гавришина В.В.</i> Особенности изучения ручных земледельческих орудий	26
<i>Гаджиева А.А.</i> Некоторые результаты исследования традиционной музыкальной культуры белорусско-русского порубежья (по материалам южных районов Псковской области)	30
<i>Габрусь Т.В.</i> Драўлянае храмавае дойлідства Беларусі XVI – XVIII стст. у кантэксце славянскага архітэктурнаўства	33
<i>Кулашін А.Н.</i> Беларусь в ареале русской архитектуры	41
<i>Лазука Б.А.</i> Гісторыка-мастацтвазнаўчыя рэканструкцыі матэрыяльнай культуры беларускіх шляхецкіх рэзідэнцый XVII – XVIII стст.	48

СЕКЦИЯ 1. ПРОБЛЕМЫ ЭТНОЛОГИЧЕСКОГО ИЗУЧЕНИЯ ТРАДИЦИОННОЙ КУЛЬТУРЫ И БЫТА БЕЛОРУСОВ

<i>Бабіч А.Ю.</i> Канцэпт «блуканне» ў кантэксце культуры лесакарыстання	51
--	----

<i>Барвенава Г.А.</i> Стварэнне візуальнага аблічча нацыі (нацыянальны і народны касцюм)	55
<i>Бачыла І.Г.</i> Вывучэнне традыцыйнай матэрыяльнай культуры айчыннымі даследчыкамі другой паловы XX ст. у працах В.К. Бандарчыка	59
<i>Белоокая М.А.</i> Культура и быт белорусов в экранном искусстве	62
<i>Беляева С.С.</i> Архитектурный декор народного жилья Лунинецкого района (по местам экспедиций И.А. Сербова и А.К. Сержпутовского)	65
<i>Богдан П.А.</i> Традиционные пояса Березинщины	68
<i>Голікова-Поішка Е.В.</i> Праздничная кухня белорусов в документальном цикле «Белорусский народный календарь»	71
<i>Григорьева Р.А.</i> Формирование населения в Калининградской области	75
<i>Жлоба С.П.</i> Генетическое моделирование в этнологии	79
<i>Лабачэўская В.А.</i> Архіў забытай экспедыцыі Вацлава Ластоўскага 1928 года па маршруце Слуцк – Асташкавічы	83
<i>Мілючэнков С.А.</i> Культурная ідэнтыфікацыя традыцыйнага жилища в быту восточных славян и соседних народов	86
<i>Міхайлец М.А.</i> Вывучэнне народнай матэрыяльнай культуры беларусаў польскімі этнографамі XIX стагоддзя	90
<i>Навагродскі Т.А.</i> Палявыя даследаванні традыцый харчавання беларусаў: гісторыя, сучасны стан, перспектывы вывучэння	94
<i>Понедельченко Л.О.</i> Особенности развития белорусской диаспоры г. Новосибирска	97
<i>Разуванова К.С.</i> Найноўшая гістарыяграфія гісторыі беларускай дыяспары ў Расіі: кароткі агляд	99
<i>Сівурава Л.П.</i> Традыцыйны светапогляд у жывёлагадоўчай дзейнасці беларусаў Падзвіння (вынікі этнасацыялагічнага даследавання)	103
<i>Сініла А.М.</i> Традыцыйныя ручнікі Бярэзіншчыны	105
<i>Синицина Г.С.</i> Чечерский рушник и чечерская икона конца XIX – начала XX вв.	109

- Смирнова И.Ю.* Украинские и южнорусские культурные влияния в Неглюбском строе (Гомельско-Брянское пограничье) 113
- Тяглова А.И.* Особенности культуры местечек Могилёвщины в конце XIX – начале XX вв. 117
- Улейчик Н.Л., Змитрович И.О.* Возрождение и развитие народного творчества в Гродненском регионе в конце XX – начале XXI вв. 121
- Яценко О.Г.* Элементы русской народной культуры в повседневной жизни горожан Гомельщины в начале XXI в. 125

СЕКЦИЯ 2. ДУХОВНЫЕ ТРАДИЦИИ И ФОЛЬКЛОРНОЕ НАСЛЕДИЕ

- Агеева Л.Е.* Архаичные культы восточной Европы: ковш 129
- Алфёрова А.Г.* Асаблівасці ўспрымання жылой прасторы ў беларускай і рускай духоўнай культуры 132
- Бобринин А.А., Ворончихина О.Б.* Пост и пасхальные обряды самоходов Свердловской области 135
- Бобринин А.А.* Рыболовный промысел «самоходов» в структуре крестьянского календаря 139
- Байтасова А.Р., Писаренко В.Г.* «Старообрядцы» на Бобруйшине (по материалам экспедиции по Бобруйскому району) 143
- Валодзіна Т.В.* Замовы ад рожы на беларуска-рускім памежжы ў прасторы і часе 149
- Высқварка С.Г.* Элементы традиционных календарно-обрядовых ритуалов, сохранившиеся в живом бытовании на Любаншине 152
- Калачова І.І.* Новыя абрысы сямейнай-бытавой абраднасці сучаснай беларускай сям’і 154
- Канстанцінава Т.Л.* Сучасныя абходна-песенныя практыкі Вялікадня на паўночна-заходніх беларускіх тэрыторыях 158
- Корсак В.У.* Матэрыяльныя і сімвалічныя сродкі беларускіх абярэгаў 161
- Кухаронак Т.І.* Раслінная сімволіка купальскіх варожбаў у кантэксте анімістычнага светасузірання беларусаў Міншчыны 164

- Лобач У.А.* Вясковыя святыні і савецкая ўлада: трансфармацыя 167
традыцыйнага сакральнага ландшафту Віцебшчыны ў XX ст.
- Паўлава А.П.* Лакальныя асаблівасці каравайнай абраднасці (па 171
матэрыялах Рэчыцкага і Гомельскага раёнаў)
- Пракоф'ева Ю.С.* Матывы пастаноўкі сакральных элементаў 173
культурнага ландшафту паводле ўяўленняў беларусаў Падзвіння
- Прыбылова В.М.* Современное состояние масленичного песенно- 177
обрядового комплекса: по материалам полевых исследований рубежа
XX – XXI вв.
- Рахно К.Ю.* Магический обряд при покупке молочной посуды у 182
украинцев и белорусов
- Сушко Е.О.* Традиционная музыкальная культура на белорусском экране 187
- Фурсова Е.Ф.* Голос из прошлого: воспоминания Могилёвской 191
переселенки Федоры Ивановны Кондюковой
- Шумскі К.А.* Матэрыялы па народных ведах беларусаў аб прыродзе ў 194
рабце Ч. Пяткевіча «Духоўная культура Рэчыцкага Палесся»

СЕКЦИЯ 3. ЭТНОГРАФИЯ БЕЛОРУСОВ В МУЗЕЙНЫХ ЭКСПОЗИЦИЯХ И СБОРАХ

- Агафонова Н.А.* Музей на подворье: инситные миниатюры 198
Николая Тарасюка в художественном пространстве документального
фильма
- Винникова М. Н.* Об опыте научной реконструкции традиционного 200
костюма Березинщины на основе музейных коллекций и современных
полевых исследований
- Гужаляўскі А.А.* Нацыянальны музей культур беларусі: асноўныя 205
канцэптуальныя падыходы
- Демидова Н.Н.* «Путь к счастью»: коллекция картин наивных 210
художников из фондов отдела древнебелорусской культуры
- Иванова Т.П.* Этнографическая коллекция Витебского края 212
Н.Я. Никифоровского
- Ісакіў А.Г.* Сямейны архіў і яго роля ў зборы музея пад адкрытым небам 215

<i>Клімуць Ж.Я.</i> Ганчарныя вырабы Магілёўшчыны (на матэрыяле музейных збораў)	218
<i>Колоцей М.Я.</i> Культура і быт беларусов в экспозиции белорусского музея в Вильно	220
<i>Лісоўская Н.А.</i> Традыцыйны беларускі пояс у зборах і экспазіцыях музеяў	222
<i>Магер Н.П.</i> Сохранение памяти известных людей в местечке Крево	226
<i>Макарчык А.А.</i> Паміж куфрам і камодай	229
<i>Марчанкава А.Р.</i> Музейная экспазіцыя «Культура і побыт нашых продкаў» пры вучэбнай фальклорна-краязнаўчай лабараторыі БрДУ імя А.С. Пушкіна: вопыт стварэння і выкарыстання	232
<i>Мышенюд С.А.</i> Роль историко-этнографического музея в патриотическом воспитании студентов БГУФК	236
<i>Резонтова М.М.</i> Белорусы Восточного Казахстана в экспозициях музея-заповедника	239
<i>Рыбакова С.Б.</i> Народный костюм Могилевского Поднепровья в экспозициях музеев Могилевской области	242
<i>Сімакова І.М.</i> Формы культурна-адукацыйнай дзейнасці этнаграфічных музеяў Беларусі на сучасным этапе	245
<i>Флікоп Г.А.</i> Абразы беларускай школы ў зборы нацыянальнага гістарычнага музея РБ: да пытання фарміравання калекцыі	248
<i>Шкор Л.А., Грыць О.А.</i> Дворец Бутримовичей в Пинске: поэтика повседневности	256
<i>Шына Д.Ю.</i> Непаўторная прыгажосць звычайных рэчаў	258